

DE NIEUWE ELEGANTIE VAN PUGLIA

Tegen het historische decor van barokke Zuid-Italiaanse steden als Bari en Lecce ontstaat een avant-garde die op geslaagde wijze een brug slaat tussen het rijke verleden van de regio en de moderne tijd. Een kennismaking met architectuur, design en mode van het 'nieuwe Puglia'.

TEKST & FOTOGRAFIE TOENKE BERKELBACH

Openingspagina's, links: de zolder van het stadspaleis in Galatina; rechts: de 'masseria' in Ostuni. Hierboven en rechterpagina, boven en linksonder: impressie van het appartement in Bari. Rechterpagina, onder: een creatie van Michele Gaudiomonte en één van Cristel Carrisi.

Wanuit de trein zie ik het landschap aan me voorbij trekken. Het is jaren geleden dat ik voor het laatst in Puglia was en ik vind het nog steeds een van de mooiste streken van Italië, met zijn eeuwenoude olijfbomgaarden, de kleine witte dorpjes en statige masserie, oude herenboerderijen die nu vaak zijn omgebouwd tot luxe woonhuizen of hotels. Overall in het landschap duiken de karakteristieke trulli op: kleine stenen hutjes met kegelvormige daken die oorspronkelijk gebouwd werden als onderkomens voor landarbeiders. Zo af en toe is er een doorkijkje naar de zee, waar grillige rotspartijen en witte zandstranden elkaar afwisselen. Dit is het oude Puglia dat ik ken van jaren geleden. Maar daar kom ik niet voor. Want inmiddels heeft zich achter de barokke gevels van steden als Bari en Lecce en op het platteland een heel ander Puglia ontwikkeld: een laboratorium van culturele avantgarde. Bijna onopgemerkt is Puglia een

tecten Dino en Valentina Sibilano er het oude met het eigentijdse gecombineerd en het resultaat is een soort tijdloze avantgarde. 'Zie je,' wijst Michele, 'het is net of er een debat gaande is tussen het oude en het moderne.' De plafonds en vloeren zijn intact gebleven, de rest is omgetoverd tot ruimtes die in doorlopend perspectief in elkaar overgaan, in een nieuw concept van ruimte waar ook vrij spel gegeven wordt aan het warme Pugliese licht. Van Bari rijden we naar Galatina. 'Het wordt ook wel het geheime stadspaleis genoemd', fluistert Michele terwijl we de monumentale trap van een adellijk palazzo oplopen. De structuur van het paleis is bij het oude gelaten, alleen de strakke nieuwe vloeren vormen een warm contrast met de gewelfde plafonds. Het zijn vooral de inrichting en de kunstwerken die de hypermoderne gesprekspartner zijn in deze dialoog tussen heden en verleden, met hier en daar een antieke sofa of een oude badkuip als knipoog naar dat verleden. De binnenplaats wordt in beslag genomen door een strak zwembad in oude steen en op het ontbijtterraas waait de geur van de citroenboomgaarden je tegemoet. We dwalen door de zalen en kamers en het palazzo ademt ondanks

mijzelf. De architect Vincenzo Melluso liet zijn fantasie vrij spel bij dit experiment. De oude masseria ligt ingebed tussen strakwitte blokken met veel glas, met elkaar verbonden door geheimzinnige onderaardse gangen. Het landschap doet mee in deze compositie door het contrast met de grillige oude olijfbomen die over de velden lijken te dansen. Een van de hoogtepunten is het zwembad in de vorm van een grote plas water die oogt alsof hij daar altijd al in de velden heeft gelegen.

MODEWEEKEND

Ook de stad Lecce heeft nog een andere kant dan de overdadige barok van zijn kerken en paleizen. Michele neemt me mee naar een industriële buitenwijk waar oude loodsen van de spoorwegen omgetoverd zijn tot Museo Ferroviario, het spoorwegmuseum. Hier, te midden van oude treinen die zich ooit door het Pugliese landschap kronkelden, speelt zich de elfde editie van het Lecce Fashion Weekend af, een spectaculair halfjaarlijks evenement dat georganiseerd wordt door Elisabetta Bedorie en de Nederlandse Filomena Uffing en haar Italiaanse bedrijf Andiamo Services. Michele en vijftien andere Pugliese >

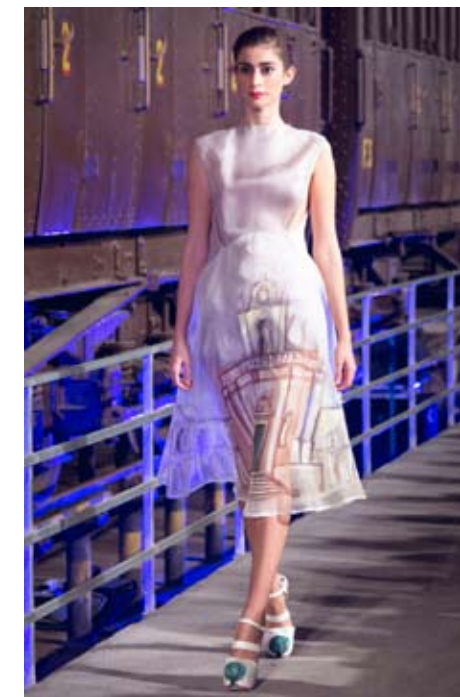
'Zie je,' wijst Michele in Bari, 'het is net of er een debat gaande is tussen het oude en het moderne'

van de meest vooruitstrevende streken van Italië geworden op het gebied van architectuur, design en mode.

TIJDLOZE AVANT-GARDE

Op het station in Bari wacht Michele Gaudiomonte mij op. Michele is architect en modeontwerper en zal mij het 'nieuwe Puglia' laten zien. 'Zelf zit ik als architect nog niet op dat niveau hoor,' lacht hij, 'maar ik zal je wat bijzondere huizen van collega's laten zien.' Zo zwaaien in Bari de deuren van een enorm appartement in een 19de-eeuws gebouw voor ons open. Op geraffineerde wijze hebben de archi-

alle moderne kunst iets van een aristocratisch verleden, een plek waar je na lange reizen eindelijk thuiskwam. 'Wat vind jij nou het bijzonderst aan dit huis?', vraagt Michele mij. 'Dat iedereen het wel zou willen hebben', antwoord ik. We rijden richting Lecce en stoppen even midden op het land bij een masseria. Althans, dat denk ik bij het zien van de 19de-eeuwse gevel. Maar als ik naar de zijkant loop en de strakke lijnen van de aanbouwsels op verschillende niveaus zie, blijkt het heel wat anders: een magnifieke clash in de tijd. Masseria meets Frank Lloyd Wright, betitel ik het voor

‘Lecce Fashion Weekend gaat niet in de eerste plaats over mode in klassieke zin, maar om vernieuwende ideeën’

ontwerpers zullen hier hun nieuwe collecties presenteren. Elisabetta is opgegroeid in de modewereld, haar moeder was fotomodel en Miss Italië in 1954. Voor haar idee en uitvoering van het Lecce Fashion Weekend ontving ze dit jaar nog de Italiaanse cultuurprijs Premio Rodolfo Valentino. ‘Over mode in klassieke zin gaat het in het Lecce Fashion Weekend niet in de eerste plaats’, vertelt ze. ‘Het gaat vooral over vernieuwende ideeën en hoe de ontwerpers die in hun haute couture vorm hebben gegeven.’ Het publiek heeft intussen plaatsgenomen en het wordt donker. De muziek zet in en vanonder een trein stijgen puffende

stoomwolken op. De conducteur fluit. We vertrekken, de modereis begint. Twee avonden achter elkaar trekt zo op de catwalk de wervelende creativiteit van zestien jonge ontwerpers voorbij. Het niveau van de mode *made in Puglia* is hoog, met daartussen ook een paar uitschieters. Met vier van de ontwerpers ga ik na afloop in een oude restauratiewagen onder het genot van een glas Pugliese wijn dieper in op hun creaties.

PUGLIESE INSPIRATIE

Annarosa Cardignans ontwerpen zijn rigoureus zwart. De sobere chic ervan doet denken aan Chanel, maar Anna- >

Deze pagina: impressie van het stadspaleis van Galatina. Rechterpagina: entree en dakterras van de masseria in Ostuni.

Deze pagina: decoraties in de masseria in Ostuni. Rechterpagina, rechtsboven: creaties van Annarosa Cardignana; overig: de masseria in Ostuni.

rosa blijkt een veel persoonlijker uitgangspunt te hebben: 'Althans, ik kan me Coco Chanel niet zo goed zwoegend onder de zon in de Pugliese velden voorstellen', lacht ze. 'Mijn collectie is geïnspireerd op de traditionele Zuid-Italiaanse boerenvrouw, die altijd in het zwart gekleed gaat. Maar onder dat zwart gaat een potentieel van enorme elegantie schuil. Voor iedere vrouw, niet alleen de Zuid-Italiaanse. De soberheid komt voort uit de tijd waarin we leven. Het is een moeilijk moment. Door de crisis worden we allemaal gedwongen tot versobering. Maar dat heeft ook zo zijn voordelen. Een vrouw heeft immers weinig nodig om mooi te zijn.'

Ook de collectie van Francesco Cecchini draagt het stempel van deze tijd van regressie, en wel op een heel geestige manier. 'Ik zoek met deze collectie naar wat je zou kunnen noemen "een ironische chic"', vertelt hij. 'Toen ik in een oude kazerne de kasten omkeerde, vond ik daar een stapel oude paardendekens. Die waren oorspronkelijk bedoeld om "onze jongens" daar warm te houden, maar ik heb ze een andere bestemming gegeven. Met het

‘De crisis dwingt ons tot versobering, maar dat heeft ook voordelen. Een vrouw heeft weinig nodig om mooi te zijn’

ecologische bewustzijn van de tijd waarin we leven in het achterhoofd heb ik de dekens gerecycled. In de vormgeving grijp ik juist terug op de glamouren jaren van de Italiaanse mode in de jaren zestig en zeventig. Dat waren immers de tijden van de economische boom waar we in deze jaren van crisis zo nostalgisch aan terugdenken.'

Cristel Carrisi is een *figlia d'arte*, 'dochter van de kunst', zoals dat in Italië heet. Haar grootouders waren de filmsterren Tyrone Power en Linda Christian. Haar ouders zijn de zangeres Romina Power en zanger Albano Carrisi, die beroemd werden met hun hit 'Felicità'. Cristel koos met haar merk Crisberry met veel succes voor een andere carrière. 'Lost in Space', heet haar collectie leggings. Ze zijn bedrukt met prints van het heelal, opblaiende vlammen of foto's van oude cassettebandjes. 'Waarom?' herhaalt Cristel mijn vraag. 'Omdat het best prettig is het heelal rond je kuiten te voelen. Of eens een dag vlammende dijen te hebben. Inspiratie put ik uit jaren-tachtigcartoons en alles wat me doet glimlachen. Toen ik klein was gaf mijn moeder me altijd een groot doek, verf en penselen zodat ik me kon uitleven. Daar

klaprozen op de Pugliese velden, de barokke gevels zijn de kerken van Lecce. Met deze collectie kom ik na lange reizen over de hele wereld weer even thuis. Maar in al mijn werk staat de vrouw en vooral de schoonheid van de vrouw op de allereerste plaats centraal.'

TOEGIFT

Zelf kom ik die avond thuis in het Arthotel & Park Lecce, een soort van toegift na alles wat ik gezien heb. Het is een 17de-eeuws jezuïtenklooster dat vanbinnen is getransformeerd tot een kunstwerk van hypermoderne architectuur en design. Ook hier heeft het nieuwe zich op geheel natuurlijke wijze bij het oude gevoegd. En zelfs de lakens zijn er werkelijke creaties van stoffen, zie ik nog net voor ik het licht uitdoe. ♦

ben ik eigenlijk altijd mee doorgedaan.' Mijn gids Michele is de enige die in het Lecce Fashion Weekend twee collecties presenteert. De ene bestaat uit klassieke avondjurken tegenover ultramoderne varianten, de andere is gewijd aan Puglia. 'Mijn moeder was naaister en thuis draaide alles om kleding. Ik keek als klein jongetje al gefascineerd hoe ze zo'n gewone lap stof veranderde in een wezenlijke creatie. Mijn laatste collectie was geïnspireerd op de oosterse wereld. Nu wilde ik gewoon weer eens op eigen bodem blijven. Dat rood komt van de

TIPS & ADRESSEN

LOGEREN

Arthotel & Park Lecce

Een oud klooster is omgebouwd tot een prachtig designhotel, een toepasselijke logeerplek tijdens een ontdekkingstocht door het 'nieuwe Puglia'.
Via Giorgio de Chirico 1,
Lecce, tel. +39 0832 214214,
www.arthotel-lecce.com.

DOEN

Lecce Fashion Weekend

Halfjaarlijks mode-event in Lecce. De volgende editie vindt eind november 2014 plaats.
Meer informatie:
Tourist Information Lecce.

LEZEN

Puglia - Contemporary style

Prachtige voorbeelden van hedendaags design in Puglia. Verkrijgbaar in Engels en Italiaans.
'Puglia. Contemporary style',
Congedo Publishing,
ISBN 9788896483138, € 29,95.